

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL – 4101-29-07/2012

P/12/156

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn

T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30

lol@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/156 „Ustalanie i egzekwowanie przez gminy opłaty adiacenckiej oraz opłaty planistycznej”
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontroler	Tomasz Marcinkowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84336 z dnia 22 listopada 2012 r. (dowód: akta kontroli str.1 -2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Elk, 19-300 Elk, ul. Armii Krajowej 3 (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Antoni Polkowski, Wójt Gminy Elk (dowód: akta kontroli str.3 - 4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia¹ działalność Urzędu w zakresie ustalania i egzekwowania opłaty planistycznej w latach 2009 - 2012.

NIK negatywnie natomiast ocenia niepodjęcie w badanym okresie działań w celu ustalenia przez organ stanowiący Gminy Elk stawek procentowych opłat adiacenckich z tytułu budowy urządzeń infrastruktury technicznej oraz scalenia i podziału nieruchomości.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Podstawą oceny pozytywnej jest stworzenie w Urzędzie właściwych warunków organizacyjnych dla ustalania opłaty planistycznej, prawidłowe wyłonienie wykonawcy dokonującego szacowania nieruchomości w związku z naliczeniem tej opłaty, terminowe – w większości spraw – wydawanie decyzji ustalających opłatę planistyczną, przestrzeganie wymogów co do formalno-prawnej zawartości decyzji oraz właściwe egzekwowanie należności z tytułu opłaty planistycznej.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- zwłoce we wszczęciu niektórych postępowań zmierzających do ustalenia opłaty planistycznej oraz zwłoce w wydaniu części (33%) decyzji w tych sprawach,
- sporządzaniu operatów szacunkowych dotyczących wyceny wzrostu wartości nieruchomości dla potrzeb opłaty planistycznej, w sytuacjach gdy należało odstąpić od jej ustalenia,

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

- ustaleniu w czterech miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zerowej stawki procentowej opłaty planistycznej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Warunki organizacyjno-prawne ustalania opłaty adiacenckiej oraz opłaty planistycznej.

Opis stanu faktycznego

1.1. W regulaminach organizacyjnych obowiązujących w objętym kontrolą okresie² (lata 2009 – 2012), zagadnienia związane z ustalaniem i egzekwowaniem opłat planistycznych oraz adiacenckich, uregulowano poprzez przypisanie odpowiednich zadań do poszczególnych stanowisk pracy lub referatów. W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 24 kwietnia 2012 r. zadania związane z:

- obsługą i nadzorowaniem budowlanych inwestycji Gminy należały do stanowiska ds. inwestycji i zamówień lub stanowiska ds. dróg i remontów,
- podziałem nieruchomości – do stanowiska mienia komunalnego i gospodarki gruntami,
- naliczaniem opłat planistycznych – do stanowiska ds. planowania przestrzennego
- prowadzeniem rachunkowości w zakresie dochodów budżetowych realizowanych przez Urząd – do stanowiska ds. księgowości budżetowej.

Począwszy od 25 kwietnia 2012 r. zadania z zakresu pobierania i windykacji opłat lokalnych przypisano Referatowi Finansowemu, a Referatowi Inwestycji zadania związane z nadzorem nad inwestycjami budowlanymi, podziałami nieruchomości i procedurami sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (dalej: „m.p.z.p.”).

1.2. Zadania związane z naliczaniem opłat planistycznych ujęto w zakresach obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracownika ds. planowania przestrzennego. W zakresach pracownika ds. księgowości budżetowej znalazła się całość spraw związanych z ewidencją dochodów z tytułu opłaty planistycznej oraz ich egzekwowaniem. Pracownikowi ds. inwestycji (od 1 stycznia 2012 r. kierownikowi Referatu Inwestycji) powierzono zadania w zakresie nadzoru nad inwestycjami budowlanymi, w tym przygotowywanie dokumentacji dotyczącej zgłaszania rozpoczęcia i zakończenia robót budowlanych.

(dowód: akta kontroli str. 5 - 8)

1.3. W latach 2009 – 2012 (III kw.) Urząd zrealizował łącznie 11 inwestycji infrastrukturalnych, które mogły wpłynąć na wzrost wartości nieruchomości w rozumieniu art. 143 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami³ (dalej: „ustawa o gospodarce nieruchomościami”), a polegały na budowie sieci wodociągowych, w tym przyłączy oraz przebudowie dróg gminnych związanej wykonaniem nowej podbudowy jezdni, chodników, zjazdów i parkingów. Wartość tych inwestycji wyniosła łącznie 6.474,21 tys. zł, z czego w 2009 r. były to trzy inwestycje o wartości 2.639,79 tys. zł, w 2010 r. - cztery inwestycje o wartości 2.706,36 tys. zł, w 2011 r. – trzy o wartości 707,41 tys. zł, a w 2012 r. – jedna o wartości 420,65 tys. zł. Inwestycje te w większości były finansowane ze środków

² Regulaminy organizacyjne Urzędu ustalone w zarządzeniach Wójta Gminy Elk o numerach: 41/2007 z 31 stycznia 2007 r. ze zm. (obowiązujący do 31 marca 2011 r.), 70/2011 z 30 marca 2011 r. (obowiązujący do 24 kwietnia 2012 r.) i 275/2012 z 25 kwietnia 2012 r.

³ j.t. Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651

własnych Gminy, poza dwiema inwestycjami gdzie środki w łącznej kwocie 1.420,2 tys. zł pochodziły od Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Marszałkowskiego i Powiatu Elckiego. Właściciele nieruchomości znajdujących się w strefie oddziaływania ww. inwestycji nie partycypowali w kosztach ich budowy.

(dowód: akta kontroli str. 9 - 11)

1.4. W latach 2009 – 2012 (III kw.) do Urzędu wpłynęły ogółem 1.244 wypisy z aktów notarialnych zbycia nieruchomości położonych na terenie gminy (od 242 w trzech kwartałach 2012 r. do 354 w 2009 r.). Wypisy te były ewidencjonowane na stanowisku ds. mienia komunalnego i gospodarki gruntami, a następnie przekazywane na stanowisko ds. planowania przestrzennego w celu weryfikacji w zakresie możliwości ustalenia opłaty planistycznej. W razie stwierdzenia podstaw do naliczenia takiej opłaty (zbycie nieruchomości objętej ustaleniami m.p.z.p.), pracownik ds. planowania przestrzennego zlecał rzeczoznawcy majątkowemu sporządzenie stosownego operatu szacunkowego, a po jego otrzymaniu, przygotowywał zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego. Ten sposób postępowania, w przypadku pracownika ds. planowania przestrzennego, wynikał z jego zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności. Czynności związane z ewidencjonowaniem aktów notarialnych i ich przekazywaniem do dalszej weryfikacji nie były wyszczególnione w zakresie obowiązków pracownika ds. mienia komunalnego i gospodarki gruntami, a wynikały z przyjętej w Urzędzie praktyki.

Analiza wszystkich 68 spraw, w których w latach 2009 – 2012 (III kw.) wydano decyzje o ustaleniu opłaty planistycznej wykazała, że okres jaki upłynął pomiędzy datą wpływu aktu notarialnego, a wszczęciem postępowania (skierowaniem zawiadomienia o wszczęciu) wynosił: do 14 dni w 17 sprawach; od 15 do 30 dni w 17 sprawach, a powyżej 30 dni w 34 sprawach (maksymalnie do 152 dni). Ustalono również, że w jednym przypadku dotyczącym zbycia działki nr 162/56 w Woszczelach (objętej ustaleniami m.p.z.p. przyjętego uchwałą Rady Gminy nr XXVIII/235/2008 z 25 stycznia 2008 r.), w której Urząd otrzymał wypis z aktu notarialnego sprzedaży nieruchomości w dniu 27 marca 2009 r., postępowania do czasu kontroli NIK, nie wszczęto.

(dowód: akta kontroli str. 12 - 44)

1.5. Kwestie związane z ustalaniem, pobieraniem i windykacją opłaty planistycznej, poza przytoczonymi w pkt 1.1 – 1.2 wystąpienia, zapisami w regulaminach organizacyjnych Urzędu oraz w zakresach obowiązków pracowników, nie były przedmiotem odrębnych procedur wewnętrznych.

Ustalone
nieprawidłowości

W zakresie tworzenia w Urzędzie warunków organizacyjno-prawnych do ustalania opłaty adiacenckiej i planistycznej stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- Wbrew wymogowi ustalenia opłaty planistycznej bezzwłocznie po otrzymaniu wypisu z aktu notarialnego, wynikającemu z art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁴ (dalej: „ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”), postępowania w 51 z 68 spraw z tego zakresu wszczęto po upływie ponad 14 dni od otrzymania wypisu. W jednej sprawie pomimo otrzymania stosownego wypisu w 2009 roku, do czasu kontroli NIK, postępowania nie wszczęto. Kierownik Referatu Inwestycji wyjaśnił, że powodami wydłużenia terminów wszczęcia postępowań w sprawie naliczenia i ustalenia opłaty planistycznej były: duża dynamika rynku

⁴ j.t. Dz.U. z 2012 r. poz. 647

nieruchomości na terenie gminy i związana z tym znaczna liczba wpływających do Urzędu aktów notarialnych. Ponadto, ze względu na to, że możliwość naliczenia opłaty jest uwarunkowana szeregiem przepisów prawa i utrwalonym orzecnictwem z tego zakresu, wymagana jest czasochłonna weryfikacja poszczególnych aktów. W ramach tej weryfikacji nierzadko konieczne jest sporządzenie opinii prawnych, należy też sporządzić operat szacunkowy. Wójt Gminy Elk, odnosząc się do faktu nieprzystąpienia do ustalenia opłaty planistycznej w związku ze zbyciem działki nr 162/56 w Woszczelach wyjaśnił, że przyczyną tej sytuacji było przeoczenie wynikające z dużej liczby złożonych transakcji dotyczących kompleksu, w którym znajduje się przedmiotowa działka. W dniu 18 grudnia 2012 r. zlecono opracowanie operatu szacunkowego dla tej działki.

(dowód: akta kontroli str. 45 - 57)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Urzędu w zakresie stworzenia warunków organizacyjno-prawnych ustalania opłaty planistycznej. Podstawą pozytywnej oceny jest ujęcie czynności związanych z ustaleniem i pobieraniem tej opłaty w regulaminach organizacyjnych oraz zakresach obowiązków odpowiedzialnych za to pracowników. Zorganizowanie obiegu wypisów z aktów notarialnych w sposób umożliwiający identyfikację przypadków, w których możliwe jest naliczenie opłaty planistycznej.

Nieprawidłowości w tym zakresie polegały na nieprzestrzeganiu, w części spraw, wymogu bezzwłocznego wszczynania postępowania o ustalenie opłaty planistycznej, a w jednym przypadku – na przeoczeniu transakcji, w której należało ustalić taką opłatę.

2. Podejmowanie przez Radę Gminy Elk uchwał w sprawie ustalenia procentowej stawki opłaty adiacenckiej oraz opłaty planistycznej.

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 2009 - 2012 nie obowiązywały i nie zostały przyjęte przez Radę Gminy uchwały w sprawie ustalenia stawek procentowych opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w związku z budową urządzeń infrastruktury technicznej, podziałem nieruchomości oraz scaleniem i podziałem nieruchomości. W okresie tym, połączone komisje Rady, a następnie Rada rozpatrzyły jeden projekt uchwały w sprawie stawek procentowych opłaty adiacenckiej w związku z podziałem nieruchomości (przewidujący stawkę 30%). Projekt ten, został zaopiniowany negatywnie na posiedzeniu komisji w dniu 15 lutego 2012 r., a następnie odrzucony na sesji w dniu 24 lutego 2012 r.

W latach 2009 – 2012 (III kw.) Wójt wydał, na podstawie art. 92 – 98 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami, łącznie 190 decyzji zatwierdzających podział nieruchomości.

(dowód: akta kontroli str. 58 – 61 i 57A – 57G)

2.2. W kontrolowanym okresie obowiązywały łącznie 73 uchwały Rady w sprawie uchwalenia m.p.z.p. oraz 10 uchwał w sprawie zmiany m.p.z.p., które weszły w życie w latach 2004 – 2012. Uchwały te zostały opublikowane w wojewódzkim dzienniku urzędowym i obejmowały nieruchomości o łącznej powierzchni 956,7 ha. Ustalono, że dwie uchwały w sprawie m.p.z.p. podjęte w roku 2011 nie weszły

w życie z uwagi na stwierdzenie ich nieważności⁵, a jedna została uznana za nieważną już po opublikowaniu w dzienniku urzędowym w dniu 28 września 2007 r.⁶. Wójt nie wydawał decyzji o ustaleniu opłaty planistycznej dotyczących terenów objętych unieważnionymi planami.

Przyjęte w m.p.z.p. procentowe stawki opłaty planistycznej wynosiły 0%, 3%, 10%, 15% lub 25%.

(dowód: akta kontroli str. 62 - 68)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Rada Gminy wbrew przepisom art. 98a ust. 1, 107 ust. 2 i 146 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami nie przyjęła uchwał w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej. Brak tych uchwał pozbawił Wójta możliwości podjęcia działań w celu ustalenia i pobrania opłat adiacenckich z tytułu: partycypacji właścicieli nieruchomości w budowie urządzeń infrastruktury technicznej (w badanym okresie było to 11 inwestycji o łącznej wartości 6.474,21 tys. zł) oraz podziału nieruchomości (w badanym okresie wydano 190 decyzji zatwierdzających podział nieruchomości). Przewodniczący Rady Gminy Elk wyjaśnił, że radni kadencji 2010 – 2014 nie podjęli uchwał w sprawie stawek opłat adiacenckich, kierując się przede wszystkim trudną sytuacją materialną mieszkańców. W przypadku opłaty związanej z budową urządzeń infrastruktury technicznej Rada uznała, że jej wprowadzenie byłoby krzywdzące i niesprawiedliwe, ponieważ dotknęłoby mieszkańców miejscowości peryferyjnych, którzy i tak ponoszą koszty budowy przyłączy. Powodem odrzucenia projektu uchwały dotyczącej stawek opłaty adiacenckiej związanej z podziałem oraz scaleniem i podziałem nieruchomości było to, iż Rada uznała, że z punktu widzenia mieszkańca, w wyniku podziału nieruchomości nie następuje wzrost jej wartości. Znaczną część mieszkańców stanowią, bowiem rolnicy, którzy dokonują podziałów w celu przekazania gruntów swoim bliskim. Stąd objęcie podziałów i scaleń opłatą nie uzyskało społecznej akceptacji. Przewodniczący Rady zaznaczył, że podobnych uchwał nie przyjęły również okolice gminy, bądź ustaliły je na poziomie 1%.
2. W kontrolowanym okresie Wójt Gminy przedłożył Radzie Gminy projekt uchwały w sprawie stawek opłaty adiacenckiej jedynie z tytułu podziału nieruchomości, a nie przedłożył projektów uchwał w sprawie opłat adiacenckich z tytułu scalenia i podziału nieruchomości (art. 107 ust. 2 ww. ustawy) oraz budowy urządzeń infrastruktury technicznej (art. 146 ust. 2). Wójt Gminy przyczyny takiego stanu rzeczy wyjaśnił w sposób zbieżny z wyjaśnieniami Przewodniczącego Rady Gminy.
3. W czterech m.p.z.p. dla niektórych terenów (np. zieleni urządzonej i rekreacyjnej, dróg wewnętrznych) przewidziano zerową stawkę procentową⁷. W jednym m.p.z.p.⁸ stawki procentowej, dla terenów innych,

⁵ Mowa o uchwale nr VIII/51/2010 z 1 lutego 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie Nowa Wieś Elcka, Mące, Małki, Maleczewo, Szarejki, Rostki Bajtkowskie, Ciernie, Niekrasy, Bajtkowo, Karbowski, Talusy, zwany „Park Elektrowni Wiatrowych – Nowa Wieś Elcka” (nieważność uchwały stwierdził WSA w Olsztynie wyrokiem sygn. II SA/OI 294/11) oraz uchwale nr XIX/131/2011 z 30 września 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębach Talusy, Rękusy, Pistki (nieważność uchwały stwierdził WSA w Olsztynie wyrokiem sygn. II SA/OI 1019/11)

⁶ Uchwała nr XVIII/135/2007 z 1 sierpnia 2007 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Elk dla zadania pn. „Budowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych wraz ze składowiskiem odpadów w Siedliskach k. Elku (nieważność uchwały stwierdził WSA w Olsztynie wyrokiem z 21.06.2011 r.)

⁷ W uchwałach nr: XXII/199/2004 z 1 października 2004 r., XXIII/208/2004 z 28 października 2004 r., XXV/226/2004 z 28 grudnia 2004 r. i XXVIII/254/2005 z 31 marca 2005 r.

niż tereny zabudowy mieszkaniowej (m.in. sportu i rekreacji, dróg wewnętrznych), nie ustalono w ogóle. W ten sposób, wbrew przepisowi art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zaniechano w istocie pobierania tej opłaty. Kierownik Referatu Inwestycji wyjaśnił, że przyjęcie zerowej stawki opłaty planistycznej wynikało z przepisu określającego, że stawka opłaty powinna zawierać się w przedziale od 0% do 30%, a zawartego w nadal obowiązującym rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Obecnie trudno jest stwierdzić jakimi przesłankami kierowała się Rada Gminy zatwierdzając takie stawki. Powodem tego, że w przypadku jednego m.p.z.p. stawki opłaty dla niektórych terenów nie ustalono był fakt, że były to tereny stanowiące własność Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 69 – 72, 49 – 57, 45 - 48)

Ocena częściowa

NIK ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Urzędu dotyczącą ustalania stawek procentowych opłaty planistycznej. Podstawą tej oceny jest ustalenie w większości obowiązujących m.p.z.p. właściwych stawek opłaty planistycznej. Za nieprawidłowe należy uznać przyjęcie w czterech m.p.z.p. zerowych stawek opłaty planistycznej.

NIK negatywnie ocenia działalność Wójta w zakresie ustalania i pobierania opłat adiacenckich. Podstawą tej oceny jest zaniechanie realizacji przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami dotyczących ustalenia stawek opłaty adiacenckiej w związku budową urządzeń infrastruktury technicznej oraz scaleniem i podziałem nieruchomości. Natomiast, przedłożony Radzie Gminy w 2012 r., projekt uchwały w sprawie określenia stawek opłaty adiacenckiej z tytułu podziału nieruchomości nie został natomiast przyjęty.

3. Dokonywanie wycen wzrostu wartości nieruchomości w związku ze sprzedażą nieruchomości.

Opis stanu faktycznego

- 3.1. W latach 2009 – 2012 (III kw.) Urząd, w związku z naliczaniem opłaty planistycznej, zlecił opracowanie 115 operatów szacunkowych. Wydatki poniesione na ich sporządzenie wyniosły łącznie 36.360,95 zł.
- Analiza 68 spraw, w których wydano w tym okresie decyzje o ustaleniu opłaty planistycznej wykazała, że w każdym przypadku ustalenie opłaty odbywało się w oparciu o dane wynikające z operatu szacunkowego sporządzonego przez uprawnionego rzeczoznawcę majątkowego.

(dowód: akta kontroli str. 25, 73)

3.2. W kontrolowanym okresie zlecenia na sporządzanie operatów szacunkowych otrzymywał jeden i ten sam wykonawca. Po raz pierwszy wyłoniono go w 2009 r. w wyniku przetargu nieograniczonego na szacowanie nieruchomości na terenie gminy Elk w 2009 r. (przedmiot zamówienia obejmował sporządzanie operatów nie tylko na potrzeby ustalenia opłaty planistycznej). Przetarg ten przeprowadzono z zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁹ pomimo tego, że wartość szacunkowa nie przekraczała wyrażonej w złotych równowartości 14 tys. euro. Analiza dokumentacji tego postępowania wykazała, że udzielając zamówienia publicznego, Urząd stosował właściwe przepisy

⁸ M.p.z.p. terenu położonego w obrębie Oracze, wieś Wityny, gmina Elk uchwalony uchwałą nr XII/92/2007 z 27 kwietnia 2007 r.

⁹ Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

ww. ustawy dotyczące: zawartości specyfikacji istotnych warunków zamówienia, ogłoszenia o zamówieniu, terminów składania i otwarcia ofert oraz zawarcia umowy i dokumentowania przebiegu postępowania.

- W kolejnych latach szacowanie nieruchomości zlecono na podstawie rozeznania rynku w sposób uregulowany w procedurach wewnętrznych Urzędu¹⁰, tj. po zatwierdzeniu przez Wójta wniosku o udzielenie zamówienia i skierowaniu zapytań ofertowych do co najmniej dwóch wykonawców. Wartość szacunkowa każdego z tych zamówień nie przekraczała równowartości 14 tys. euro. W tym trybie zawarto ze wspomnianym rzeczoznawcą majątkowym cztery umowy.

Ceny operatów sporządzanych dla ustalenia różnicy wartości gruntu na potrzeby opłaty planistycznej, ustalone w pięciu umowach zawartych w analizowanym okresie, wynosiły od 268,40 zł do 362,85 zł (brutto), a termin ich wykonania ustalono na siedem dni od daty zlecenia.

(dowód: akta kontroli str. 74 - 98)

Ustalone
nieprawidłowości

Ustalono, że Urząd zlecił wycenę wzrostu wartości nieruchomości na potrzeby opłaty planistycznej w związku ze sprzedażą działki nr 48/100 w Mrozach Wielkich, a stosowny operat został sporządzony w sierpniu 2009 r. Pomimo tego, w tym przypadku decyzji wydano, ponieważ opłata planistyczna dotycząca przedmiotowej nieruchomości została już wcześniej ustalona. Wójt Gminy wyjaśnił, że chociaż Urząd poniósł koszt sporządzenia operatu, to zapłacona kwota (268,40 zł) została przez jego wykonawcę zwrócona 18 grudnia 2012 r. W celu ograniczenia ryzyka ponownego wystąpienia podobnych sytuacji dokonuje się szczegółowej analizy aktów notarialnych pod kątem daty nabycia nieruchomości przez sprzedającego.

(dowód: akta kontroli str. 99 - 104)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że przy udzielaniu zamówień na szacowanie wartości nieruchomości dopuszczono do sytuacji, że:

1. Treść umowy nr ZP.341/32/2008 z 6 lutego 2009 r., zawartej w wyniku rozstrzygnięcia przetargu nieograniczonego, różniła się od wzoru umowy stanowiącego załącznik do specyfikacji istotnych warunków zamówienia. W podpisanej umowie zawarto zapisy nie znajdujące się we wzorze, a dotyczące: udziału wykonawcy w rozprawach przed SKO oraz ograniczenia wartości realizowanej umowy. Różny był też termin obowiązywania umowy (w umowie – 30 grudnia 2009 r., a we wzorze – 31 grudnia 2009 r.). W podpisanej umowie pominięto zapis o prawie wykonawcy do wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym z powodu nieopłacenia faktur. Zgodnie z art. 144 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych zakazane było dokonywanie istotnych zmian postanowień umowy w stosunku do treści wybranej oferty. Wójt Gminy wyjaśnił, że zmiany dokonane w umowie były korzystne dla zamawiającego oraz nie pociągały za sobą żadnych skutków finansowych. Nastąpiły one w okresie zmiany przepisów prawa zamówień publicznych z końcem października 2008 r., a przetarg ogłoszono w grudniu 2008 r. Różnica w dacie obowiązywania umowy wynikała z błędu pisarskiego. NIK nie kwestionując, iż zmiany w umowie nie miały negatywnego wpływu na interes zamawiającego zauważa, iż ww. przepis dopuszczał wprowadzenie

¹⁰ Wprowadzone w życie zarządzeniami Wójta nr: 368A/2009 z 6 stycznia 2009 r., nr 524/2010 z 5 stycznia 2010 r., 17/2010 z 30 grudnia 2010 r. w sprawie powołania komisji przetargowej - odpowiednio na rok 2009, 2010 i 2011 - w celu przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawy, usługi i roboty budowlane, wprowadzenia „Regulaminu pracy komisji przetargowej” oraz „Instrukcji udzielanych zamówień do 14000 euro”; zarządzeniem Wójta nr 231/2012 z 2 stycznia 2012 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu udzielania zamówień publicznych”

zmian pod warunkiem ujęcia takiej możliwości w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacji, czego jednak w tych dokumentach nie przewidziano.

2. W umowach na szacowanie wartości nieruchomości, w zakresie odnoszącym się do ustalenia różnicy wartości gruntu dla ustalenia opłaty planistycznej, nie określono jaka jednostka tego gruntu np. działka, będzie podstawą do rozliczeń z wykonawcą (w przypadku innych wycen określono, że cena operatu obejmuje wycenę np. jednej działki lub lokalu). W praktyce Urząd przy ustalaniu opłaty planistycznej, ponosił koszt wyceny każdej działki wskazanej w operacie (w tym także udziałów w terenach komunikacji), niezależnie od tego ile z nich ujęto w jednym dokumencie. NIK zauważa, że takie sformułowanie umowy nie było wystarczająco precyzyjne, zwłaszcza przy możliwym różnym rozumieniu pojęcia „grunt”. Wójt w tej sprawie wyjaśnił, że jednostką rozliczeniową było właśnie „ustalenie różnicy wartości nieruchomości”. Urząd pokrywał koszty szacowania każdego udziału w działce, ponieważ operaty te obejmowały odrębne nieruchomości, których części podlegały zbyciu, a ich zbycie nie było zależne od zbycia działki przeznaczonej na cele budownictwa. Ze względów technicznych, Urząd, w niektórych sprawach poprosił wykonawcę o zawarcie w jednym operacie wyceny udziałów w kilku działkach.

(dowód: akta kontroli str. 105 – 111, 49 - 57)

Ocena częściowa

NIK pozytywnie, mimo nieprawidłowości, ocenia sposób dokonywania wycen nieruchomości na potrzeby ustalenia opłat planistycznych. Podstawą oceny pozytywnej jest wyłonienie wykonawcy operatów szacunkowych zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych oraz wewnętrznymi procedurami regulującymi udzielanie zamówień. Dane wynikające ze sporządzonych operatów były podstawą wydania decyzji o ustaleniu opłat planistycznych. Nieprawidłowo, w jednym przypadku, zlecono wykonanie operatu na potrzeby ustalenia opłaty planistycznej w sytuacji, gdy była ona już wcześniej ustalona.

4. Prowadzenie postępowań w sprawach o wydanie decyzji wymierzających opłatę planistyczną.

Opis stanu faktycznego

- 4.1. W latach 2009 – 2012 (III kw.) Wójt Gminy wydał z urzędu 67 ostatecznych decyzji ustalających opłatę planistyczną, z tego w 2009 r. wydano 25 decyzji, 19 w 2010 r., 7 w 2011 r. i 16 w 2012 r. Wymierzone tymi decyzjami opłaty wyniosły 229.823 zł, w poszczególnych latach odpowiednio: 99.124 zł, 63.923 zł, 39.024 zł i 27.752 zł. Łączna kwota uzyskanych opłat wyniosła 229.045,36 zł. Decyzje te były związane z ustaleniami 22 m.p.z.p. obowiązujących w ww. okresie.

Analiza 68 postępowań z lat 2009 – 2012 (III kw.), w których wydano decyzje ustalające opłatę planistyczną (w tym jednego, gdzie po złożeniu odwołania decyzję ostateczną wydano w IV kw. 2012 r.) wykazała, że:

- w każdej z powyższych spraw o fakcie wszczęcia postępowania zawiadamiano stronę na piśmie, informując jednocześnie o sporządzeniu operatu szacunkowego,
- w terminie miesiąca od daty wszczęcia postępowania wydano 45 decyzji, a po tym terminie – 23 decyzje,

- wszystkie decyzje zostały wydane na podstawie m.p.z.p. obowiązujących w dacie wydania, a opłaty planistyczne naliczono w oparciu o stawki ustalone w m.p.z.p.,
- decyzje zawierały elementy wymienione w art. 107 Kpa, tj. oznaczenie organu wydającego i jego podpis, datę wydania, oznaczenie strony, wskazanie przepisów stanowiących podstawę prawną wydania decyzji, rozstrzygnięcie (wysokość ustalonej opłaty i termin jej zapłaty oraz wskazanie działki lub działek, których opłata dotyczy), uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o prawie wniesienia odwołania od decyzji, za pośrednictwem Wójta, do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w terminie 14 dni od otrzymania decyzji.

(dowód: akta kontroli str. 12 – 25, 112 - 114)

4.2. W kontrolowanym okresie Wójt wydał jedną decyzję o umorzeniu postępowania (w 2010 r. – na wniosek strony). Powodem umorzenia postępowania był fakt, że zbycie nieruchomości nastąpiło w drodze darowizny, co zgodnie z uchwałą NSA sygn. II OPS 3/09 z 10 grudnia 2009 r. nie powodowało powstania obowiązku wniesienia opłaty planistycznej. Od naliczenia opłaty planistycznej odstąpiono w przypadku 41 transakcji zbycia nieruchomości, z tego w 30 przypadkach (dotyczących sprzedaży udziałów we współwłasności działek stanowiących tereny dróg wewnętrznych w l. 2009 - 2010) powodów odstąpienia nie udokumentowano. Z dokumentów sporządzonych w pozostałych 11 sprawach wynikało, iż powodem odstąpienia od naliczenia opłat było to, że:

- w siedmiu przypadkach dotyczących zbycia udziałów we współwłasności terenów komunikacji (drogi wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne), ze sporządzonych wcześniej operatów szacunkowych wynikało, iż naliczona opłata byłaby niższa, niż koszt sporządzenia operatu,
- w dwóch przypadkach nieruchomości zbyto w drodze darowizny,
- w jednym przypadku naliczona opłata byłaby wielokrotnie niższa od ceny operatu, ze względu na cenę sprzedaży nieruchomości – 455,10 zł,
- w jednym przypadku przeznaczenie nieruchomości wynikające z ustaleń obowiązującego m.p.z.p. było tożsame z przeznaczeniem ustalonym w m.p.z.p., który wygasł; zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 9 lutego 2010 r. (sygn. P/58/08) wykluczało to możliwość ustalenia opłaty planistycznej.

W latach 2009 – 2010, nie brano pod uwagę możliwości naliczenia opłaty planistycznej z tytułu sprzedaży udziałów we współwłasności dróg lub innych terenów komunikacji oraz nie dokumentowano przyczyn takiego stanu.

W 2011 r. przystąpiono do sporządzania operatów szacunkowych obejmujących również tereny tego rodzaju. Do końca III kw. 2012 r. sporządzono 13 takich wycen, a łączna kwota opłat planistycznych naliczonych w związku ze sprzedażą terenów komunikacji wyniosła 4.452 zł, a koszt związanych z tym operatów wyniósł 6.918,75 zł.

(dowód: akta kontroli str. 115 - 139)

4.3. W przypadku trzech, spośród 68 decyzji o ustaleniu opłaty planistycznej wydanych w latach 2009 – 2012 (III kw.), zostały wniesione odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Olsztynie (dalej: „SKO”). Dotyczyło to dwóch decyzji wydanych w 2010 r. i jednej wydanej w 2011 r.¹¹ Głównym powodem

¹¹ Były to decyzje nr: PP.7322/OP/05/2010 z 16 marca 2010 r., PP.7322.II/41/2008 z 28 czerwca 2010 r. i PP.6725.2.3.2011 z 29 czerwca 2011 r.

zakwestionowania tych decyzji były zastrzeżenia co do wysokości wzrostu wartości nieruchomości określonej w operatach szacunkowych. Wszystkie te decyzje zostały przez SKO uchylone w całości i przekazane do ponownego rozpatrzenia. Powody takich rozstrzygnięć SKO były następujące:

- dokonanie przez rzeczoznawcę wyceny niewłaściwej nieruchomości, tj. działki będącej przedmiotem zbycia, zamiast działki istniejącej w dniu wejścia w życie m.p.z.p. (przed podziałem) oraz rozbieżności w wycenie,
- braki w uzasadnieniu decyzji (niewskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione) oraz błędna analiza cen porównywanych nieruchomości w operacie szacunkowym,
- uznanie, że operat szacunkowy nie może być dowodem w sprawie z uwagi na to, że został sporządzony ponad 12 miesięcy przed wydaniem decyzji i nie posiadał klauzuli rzeczoznawcy potwierdzającej jego aktualność.

Urząd, po uchyleniu decyzji, zwrócił się do rzeczoznawcy o ponowne przeanalizowanie sprawy i uzupełnienie operatów. Pisma w tej sprawie przekazano w terminie od 3 do 8 dni od daty orzeczenia SKO. W przypadku jednego operatu Urząd obciążył wykonawcę karą umowną w wysokości 67,10 zł za niedotrzymanie terminu na dokonanie uzupełnienia operatu (zlecenie wystawiono 29 września 2010 r., a operat wpłynął 23 grudnia 2010 r.). Kara ta została przez Urząd wyegzekwowana. Kwoty opłat planistycznych wskazane w poprawionych operatach znalazły odzwierciedlenie w wydanych ponownie decyzjach i wyniosły: 529 zł (w decyzji pierwotnej 829 zł), 2.368 zł (7.751 zł) i 1.124 zł (4.540 zł).

(dowód: akta kontroli str. 140 - 141)

4.4. Wójt Gminy podczas sesji zwyczajnych Rady Gminy, przedstawiał informacje o działalności między sesjami, w tym o liczbie wszczętych postępowań i wydanych decyzji w zakresie ustalenia opłaty planistycznej. Na podstawie czterech losowo wybranych protokołów z sesji (po jednej z każdego roku objętego kontrolą) ustalono, że informacje takie przedstawiono na każdej sesji.

(dowód: akta kontroli str. 142 - 152)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu, w zakresie prowadzenia postępowań związanych z wydaniem decyzji wymierzających opłatę planistyczną, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Na 68 decyzji ustalających opłatę planistyczną 23 (33%) wydano po upływie miesięcznego terminu na załatwienie sprawy wynikającego z 35 ust. 3 Kpa (art. 139 §1 Ordynacji Podatkowej¹²), przy czym opóźnienia te wyniosły od 1 do 123 dni w 18 sprawach, a w 5 sprawach - od 577 do 585 dni. W sprawach tych nie informowano stron o przyczynach zwłoki i nowym terminie załatwienia sprawy (wbrew art. 36 ust. 1 Kpa). Wójt wyjaśnił, że przyczyny takiej sytuacji były różnorodne. W części przypadków wydłużenie terminów załatwienia sprawy wynikało z prośby strony o przesunięcie terminu do zapoznania się z operatem, a najdłuższe terminy załatwienia spraw spowodowane były długotrwałą, usprawiedliwioną nieobecnością odpowiedzialnego pracownika. Do stron nie kierowano zawiadomień o przyczynach zwłoki, ponieważ były one zorientowane na bieżąco o biegu spraw poprzez rozmowy telefoniczne i spotkania w Urzędzie.
2. W podstawie prawnej jedenastu z 20 decyzji ustalających opłatę planistyczną wydanych w 2010 r. nie powołano przepisów Ordynacji Podatkowej pomimo tego, że art. 67 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) stanowiący, że do spraw z zakresu niepodatkowych

¹² ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2012 r. poz. 749)

należności budżetowych stosuje się przepisy Kpa i Ordynacji Podatkowej wszedł w życie 1 stycznia 2010 r. Wójt wyjaśnił, że opóźnione wprowadzenie znowelizowanych przepisów do podstawy prawnej decyzji o ustaleniu opłaty planistycznej wynikało z przeoczenia spowodowanego natłokiem spraw do załatwienia.

3. W sprawie nr PP.6725.3.3.2011, w czerwcu 2011 r. sporządzony został operat obejmujący m.in. udziały w działkach 162/53, 162/54 i 162/55 w Woszczelach, w którym naliczono dla tych udziałów opłatę planistyczną w łącznej kwocie 175 zł (niższej, niż koszt operatu). Pomimo to w sprawie nr IPP.6725.11.3.2011 w grudniu 2011 r. zlecono opracowanie operatu obejmującego też wycenę udziałów w ww. działkach, a naliczona opłata wyniosła również 175 zł. Wójt wyjaśnił, że powodem dwukrotnego zlecenia sporządzenia operatów dla działek stanowiących udziały w drodze wynikało z pomyłki, a pierwsza sprawa obejmowała również udziały dotychczas nie wyceniane.
4. W dwóch sprawach, w których decyzje o ustaleniu opłaty planistycznej, zostały uchylone przez SKO, tj. nr PP.6725.2.3.2011 i nr PP.7322/OP/05/2010, kolejne decyzje wydano po upływie odpowiednio 10 miesięcy i 4 tygodni oraz 33 dni od sporządzenia poprawionych operatów szacunkowych, pomimo wymogu niezwłocznego załatwienia sprawy 35 ust. 3 Kpa (art. 139 §1 Ordynacji Podatkowej). Wójt wyjaśnił, że było to spowodowane przeoczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 153 – 161, 140 – 141, 136 – 138)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W związku z wynikami analizy działań Urzędu w ramach postępowań zmierzających do wydania decyzji o opłacie planistycznej, NIK zwraca uwagę na to, że:

- W przypadku 30 spraw z l. 2009 – 2010, w których przedmiotem zbycia (poza działkami przeznaczonymi na cele zabudowy) były udziały w działkach stanowiących tereny komunikacji, nie udokumentowano powodów odstąpienia od naliczenia opłat planistycznych. Wójt wyjaśnił, że w tych przypadkach zaniechano naliczenia opłat. Decyzję o tym podjęto po uprzedniej analizie zasadności ustalania opłat planistycznych, opartej o opinię rzeczoznawcy majątkowego, który wskazał że kwoty ewentualnych przychodów z tego tytułu nie pokryłyby kosztów wyceny. Dlatego zastosowano, wynikającą z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych zasadę racjonalnego, celowego i oszczędnego dokonywania wydatków publicznych.
- Ustalono, iż pomimo odstąpienia od naliczania opłaty planistycznej w związku ze sprzedażą udziałów w drogach, w sytuacji gdy kwota ewentualnych opłat nie przewyższałaby kosztów operatu, to w pięciu sprawach¹³ dotyczących terenów zabudowy ustalono opłatę w kwocie od 46 zł do 211 zł, tj. niższej od ceny operatu. Wójt wyjaśnił, że w tych sprawach ustalono opłatę planistyczną, ponieważ były to pierwsze transakcje zbycia działek leżących w kompleksie i dlatego stopień wzrostu ich wartości nie był wcześniej znany. Ponadto, w tych przypadkach procentowa stawka opłaty ustalona w m.p.z.p. wynosiła 3%.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości prowadzenie przez Urząd postępowań mających na celu wydanie decyzji wymierzających opłatę planistyczną. Podstawą pozytywnej oceny jest fakt, że większość decyzji wydano terminowo i sporządzono w sposób zgodny

¹³ PP.7322-I/0/2d/08/09, PP.7322.OP/03/2010, IPP.6725.3.3.2012, IPP.6725.4.3.2012, IPP.6725.13.3.2012

z przepisami Kpa (Ordynacji Podatkowej), a wysokość opłat planistycznych odpowiadała wycenie zawartej w operatach szacunkowych. Prawidłowe, w świetle przepisu art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁴, było również zaniechanie naliczania opłaty, w sytuacji gdy jej kwota nie pokrywałaby nawet kosztów sporządzenia operatu szacunkowego. Nieprawidłowości stwierdzone w powyższym zakresie dotyczyły: niedotrzymania miesięcznego terminu na wydanie części decyzji; niewskazaniu w części decyzji właściwej podstawy prawnej; zlecenia wyceny udziałów w trzech działkach w sytuacji gdy wiadomym już było, że kwota opłaty planistycznej nie pokryje kosztów ich wyceny; zwłocę w wydaniu dwóch ostatecznych decyzji o ustaleniu opłaty.

5. Działania windykacyjne podejmowane przez Urząd w celu ściągłości wymierzonych należności z opłat planistycznych.

Opis stanu faktycznego

Kwoty opłat planistycznych były ujęte w planach dochodów budżetowych w rozdziale 75618, paragraf 0490 (dochody z tytułu wpływów z innych opłat lokalnych pobieranych przez j.s.t. na podstawie odrębnych ustaw) na lata 2009 - 2012. Przy czym plany te, poza opłatą planistyczną, obejmowały również opłatę za wpis do ewidencji działalności gospodarczej (w 2009 r.) oraz opłatę za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych (w l. 2010 – 2012). Plany te, w poszczególnych latach objętych kontrolą, przewidywały następujące wpływy z tytułu tych opłat: 100 tys. zł, 67 tys. zł, 70 tys. zł i 39 tys. zł (stan na III kw. 2012 r.). Realizacja dochodów z tytułu opłaty planistycznej (ustalona na podstawie ewidencji analitycznej) wynosiła odpowiednio: 97.555 zł, 63.913 zł, 39.824,36 zł i 27.750,64 zł.

Według stanu na dzień 29 listopada 2012 r. egzekucji podlegały należności z tytułu opłaty planistycznej od dwóch dłużników w łącznej kwocie: 789 zł. Przy czym, w toku kontroli jeden dłużnik uiścił całą zaległość (w kwocie 1 zł).

Analiza akt dłużnika, który na podstawie decyzji nr PP.7322-I/O/2g/08/09 z 30 marca 2009 r. był zobowiązany do zapłaty 788 zł z tytułu opłaty planistycznej (w terminie 14 dni od doręczenia decyzji) wykazała, że upomnienie o zapłatę skierowano do niego w dniu 21 maja 2009 r. (termin płatności minął 17 kwietnia 2009 r.). Tytuł wykonawczy w tej sprawie sporządzono 23 lipca 2009 r. i cztery dni później przekazano do Urzędu Skarbowego. Według stanu na dzień 13 grudnia 2012 r. egzekucja była nieskuteczna, bo dłużnik sprzedał nieruchomość i wyjechał za granicę.

(dowód: akta kontroli str. 162 – 173)

Ocena częściowa

NIK pozytywnie ocenia działalność Urzędu w zakresie egzekwowania należności z tytułu opłaty planistycznej.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁵, wnosi o:

1. Wszczytnanie postępowań zmierzających do wymierzenia opłat planistycznych bezzwłocznie po otrzymaniu wypisu z aktu notarialnego zbycia nieruchomości.

¹⁴ Dz.U. Nr 157, poz. 1240

¹⁵ Dz.U. z 2012 r., poz. 82

2. Podjęcie działań mających na celu przygotowanie projektów uchwał w sprawie ustalenia stawek procentowych opłaty adiacenckiej z tytułu budowy urządzeń infrastruktury technicznej, podziału nieruchomości oraz scalenia i podziału nieruchomości, a następnie przedłożenie ich Radzie Gminy.
3. Dążenie do wyeliminowania przypadków zbędnego sporządzania operatów szacunkowych.
4. Załatwianie spraw z zakresu ustalania opłat planistycznych w terminach wynikających z przepisów Kpa i Ordynacji Podatkowej.
5. Rozważenie doprecyzowania umowy z wykonawcą wycen wzrostu wartości nieruchomości dla potrzeb ustalenia opłaty planistycznej w zakresie określenia przedmiotu wyceny.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, dnia 31-12-2012 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie

Kontroler
Tomasz Marcinkowski
główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Antoni Stupiński